

1. (1p) Wykaż, że ortogonalna transformacja podobieństwa:

$$A' = Q^T A Q \quad \text{gdzie} \quad Q^T Q = \mathbb{I} \quad (1)$$

- (a) przekształca macierz symetryczną w symetryczną
 - (b) przekształca macierz symetryczną i dodatnio określoną w macierz symetryczną i dodatnio określoną
 - (c) zachowuje widmo macierzy
2. (1p) Korzystając z powyższych własności, sprawdź, że jeśli ortogonalna transformacja podobieństwa Q przekształca macierz A w macierz trójkątną $T = Q^T A Q$, to wartości własne A muszą znaleźć się na diagonalu T (podpowiedź: porównaj wyznaczniki zagadnienia własnego macierzy T i A).
3. (4p) Wykazać, że dla dowolnej macierzy A istnieje unitarna transformacja, taka że:

$$Q^\dagger A Q = T \quad (2)$$

gdzie T jest macierzą trójkątną, w której wartości własne macierzy A znajdują się na diagonalu.
Uwagi: Dowód ten można znaleźć np. w A. Ralston *Wstęp do analizy numerycznej*.

4. (6p) Dla dowolnej macierzy A można wykonać rozkład QR , tzn. $A = QR$, gdzie $Q^\dagger Q = \mathbb{I}$, a R jest macierzą trójkątną górną. Zbudujmy ciąg rozkładów $Q_n R_n$ tworzonych z macierzy $A_n = R_{n-1} Q_{n-1}$. Pokazać, że transformacja $P_\infty = \prod_{n=1}^\infty Q_n$ pozwala znaleźć wartości własne macierzy A .

Uwagi: W podręczniku Ralstona można znaleźć dowód dla analogicznego algorytmu LR , który należy zaadaptować na potrzeby tego zadania.

5. (1p) Znaleźć rozkład QR macierzy

$$\begin{bmatrix} 1 & \frac{1}{2} & 3 \\ 2 & 0 & 1 \\ -2 & 1 & 0 \end{bmatrix}. \quad (3)$$

6. (3p) Niech $\mathbf{e} \in \mathbb{R}^N$: $\|\mathbf{e}\| = 1$ i niech $\mathbf{P} = \mathbb{I} - 2\mathbf{e}\mathbf{e}^T$. Znaleźć wartości i wektory własne \mathbf{P} . Dlaczego transformacja ta jest istotna dla numerycznego poszukiwania wartości własnych macierzy?
7. (2p) Wyjaśnij działanie metody potęgowej i metody potęgowej odwrotnej, jako procedur znajdowania ekstremalnych wartości własnych i odpowiadających im wektorów własnych.

- 8N. (2p) Dana jest macierz

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} \frac{19}{12} & \frac{13}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{13}{12} & -\frac{17}{12} \\ \frac{13}{12} & \frac{13}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & -\frac{11}{12} & \frac{13}{12} \\ \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & -\frac{1}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} \\ \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & -\frac{1}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} \\ \frac{13}{12} & -\frac{11}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{13}{12} & \frac{13}{12} \\ -\frac{17}{12} & \frac{13}{12} & \frac{5}{6} & \frac{5}{6} & \frac{13}{12} & \frac{19}{12} \end{bmatrix}. \quad (4)$$

Przy użyciu metody potęgowej znaleźć jej dwie największe na moduł wartości własne i odpowiadające im wektory własne.

9N. (3p) Stosując dowolny algorytm oparty o zadanie 3 i korzystający z upraszczania postaci macierzy (np. diagonalizacja QR z uprzednią transforacją Hausholder'a), wyznacz wszystkie wartości własne i wektory własne macierzy z poprzedniego zadania.

10N. (1p) Konstruując odpowiednią macierz symetryczną i rzeczywistą wyznacz wartość i unormowane wektory własne macierzy hermitowskiej:

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & -i \\ 1 & 0 & -i & 0 \\ 0 & i & 0 & 1 \\ i & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad (5)$$

11. (1p) *Analitycznie* wyznacz wartości własne dla macierzy z poprzedniego zadania.

12N. (2p) Dana jest macierz:

$$\begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 & 0 & 1 \\ -1 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & -1 \\ 1 & 0 & 0 & -1 & 2 \end{bmatrix} \quad (6)$$

Znajdź jej przybliżony wektor własny do wartości własnej $\lambda = 0.38197$

Zadania oznaczone jako N są zadaniami numerycznymi. Ich opracowane wyniki plus kod programu (całość w formacie pdf) należy przysyłać na mój adres e-mail w ciągu dwóch tygodni od daty widniejącej w nagłówku. Rozwiązanie może wykorzystywać dowolne legalnie dostępne biblioteki, języki programowania lub programy narzędziowe. Pozostałe zadania są zadaniami nienumerycznymi, do rozwiązywania przy tablicy.

MM i PFG